ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1987

για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 87,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τις γνώμες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 (4) καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ισχύουν για τις επιχειρήσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών· ότι ο κανονισμός αριθ. 17 του Συμβουλίου (5) καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κανόνων αυτών στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές εκτός από εκείνες που συνδέονται άμεσα με την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών·

ότι το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης μπορεί να κηρυχθεί ανεφάρμοστο σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που πληρούν τους όρους του άρθρου 85 παράγραφος 3·

ότι οι κοινές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 πρέπει να θεσπίζονται με κανονισμό που εκδίδεται βάσει του άρθρου 87· ότι, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β), ο κανονισμός αυτός πρέπει να καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης αποτελεσματικής επίβλεψης αφενός, και της απλούστευσης κατά το δυνατόν του διοικητικού ελέγχου, αφετέρου· ότι, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο δ), ο κανονισμός αυτός απαιτείται για να οριοθετηθούν τα καθήκοντα της Επιτροπής και του Δικαστηρίου·

ότι, μέχρι σήμερα, ο τομέας των αεροπορικών μεταφορών ρυθμίζεται από ένα πλέγμα διεθνών συμφωνιών, διμερών συμφωνιών μεταξύ κρατών και διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ αερομεταφορέων· ότι οι αλλαγές του διεθνούς αυτού συστήματος κανόνων προκειμένου να εξασφαλιστεί η αύξηση του ανταγωνισμού πρέπει να πραγματοποιηθούν σταδιακά, ώστε να δοθεί χρόνος προσαρμογής στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών·

ότι, για το λόγο αυτό, πρέπει να δοθεί στην Επιτροπή η εξουσία να δηλώνει, με κανονισμό, ότι οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και εναρμονισμένες πρακτικές·

ότι πρέπει να οριστούν οι ειδικές προϋποθέσεις και οι περιστάσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να ασκεί τις εξουσίες αυτές σε στενή και συνεχή επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών·

ότι είναι επιθυμητό, ιδίως, να παρασχεθούν ομαδικές εξαιρέσεις για ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών· ότι οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να παρασχεθούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα, κατά τη διάρκεια του οποίου οι αερομεταφορείς μπορούν να προσαρμοστούν σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον· ότι η Επιτροπή, σε στενή επαφή με τα κράτη μέλη, θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίσει με ακρίβεια την έκταση αυτών των εξαιρέσεων και τους όρους υπό τους οποίους χορηγούνται·

ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει εξαίρεση αν δεν πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3· ότι, κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να έχει την εξουσία να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα όταν αποδεικνύεται ότι τα αποτελέσματα μιας συμφωνίας δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 85 παράγραφος 3· ότι, συνεπώς, η Επιτροπή θα έπρεπε να είναι σε θέση να απευθύνει, κατ' αρχάς, συστάσεις στα μέρη, πριν λάβει αποφάσεις·

ότι ο παρών κανονισμός δεν προδικάζει την εφαρμογή του άρθρου 90 της συνθήκης·

ότι οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, κατά τη συνάντησή τους τον Ιούνιο του 1986, συμφώνησαν ότι η εσωτερική αγορά όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές πρέπει να ολοκληρωθεί έως το 1992, στα πλαίσια των ενεργειών της Κοινότητας που οδηγούν στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της· ότι οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού μαζί με τις διατάξεις της οδηγίας 87/601/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1987 για τους ναύλους των τακτικών αεροπορικών γραμμών μεταξύ κρατών μελών (6) και τις διατάξεις της απόφασης 87/602/ΕΟΚ του

(1) ΕΕ αριθ. C 182 της 9. 7. 1984, σ. 3.
(2) ΕΕ αριθ. C 262 της 14. 10. 1985, σ. 44· ΕΕ αριθ. C 190 της 20. 7. 1987, σ. 182, και ΕΕ αριθ. C 345 της 21. 12. 1987.
(3) ΕΕ αριθ. C 303 της 25. 11. 1985, σ. 31, και ΕΕ αριθ. C 333 της 29. 12. 1986, σ. 27.
(4) Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.
(5) ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
(6) Βλέπε σελίδα 12 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1987 για την κατανομή της μεταφορικής ικανότητας μεταξύ αερομεταφορέων στις τακτικές αεροπορικές γραμμές μεταξύ κρατών μελών και την πρόσβαση των αερομεταφορέων σε δρομολόγια τακτικών αεροπορικών γραμμών μεταξύ κρατών μελών (1), αποτελούν ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή και, κατά συνέπεια, το Συμβούλιο, προκειμένου να πραγματοποιήσει το στόχο που έθεσαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων θα θεσπίσει περαιτέρω μέτρα ελευθέρωσης στο τέλος μιας αρχικής περιόδου τριών ετών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας.

Άρθρο 2

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 και σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί, με κανονισμό, να κηρύξει το άρθρο 85 παράγραφος 1 ανεφάρμοστο σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων και εναρμονισμένων πρακτικών.

2. Η Επιτροπή μπορεί ιδίως να θεσπίζει τέτοιους κανονισμούς σε σχέση με συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως αντικείμενο τα ακόλουθα:

— τον από κοινού προγραμματισμό και το συντονισμό της μεταφορικής ικανότητας των τακτικών αεροπορικών γραμμών, εφόσον τούτο συμβάλλει στον καταμερισμό των υπηρεσιών σε ώρες της ημέρας με χαμηλή κίνηση ή σε περιόδους με χαμηλή κίνηση ή σε δρομολόγια με χαμηλή κίνηση, και υπό τον όρο ότι οποιοσδήποτε από τους εταίρους μπορεί να υπαναχωρήσει χωρίς ποινή από αυτές τις συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές, με τρίμηνη, το πολύ, προειδοποίηση όσον αφορά την πρόθεσή του να μη συμμετέχει κατά τις επόμενες περιόδους (σαιζόν) στον από κοινού προγραμματισμό και το συντονισμό,

— την κατανομή των εσόδων από τις τακτικές αεροπορικές γραμμές, υπό τον όρο ότι το μεταβιβαζόμενο μερίδιο δεν θα υπερβαίνει το 1 % των συνενώσιμων εσόδων που κερδίζει σε συγκεκριμένο δρομολόγιο ο μεταβιβάζων εταίρος, ότι ο μεταβιβάζων εταίρος δεν συμμετέχει σε έξοδα ούτε αναλαμβάνει έξοδα, και ότι η μεταβίβαση γίνεται ως αντιστάθμισμα για τη ζημία που υφίσταται ο αποδέκτης εταίρος από τον προγραμματισμό πτήσεων σε ώρες της ημέρας με χαμηλή κίνηση ή σε περιόδους με χαμηλή κίνηση,

— διαβουλεύσεις για την από κοινού προετοιμασία προτάσεων σχετικά με τα τιμολόγια, τους ναύλους και τους όρους για τη μεταφορά επιβατών και αποσκευών σε τακτικές αεροπορικές γραμμές, υπό τον όρο οτι οι σχετικές διαβουλεύσεις είναι εθελοντικές, ότι οι αερομεταφορείς δεν θα δεσμεύονται από τα αποτελέσματά τους και ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη από τα οποία προέρχονται οι εν λόγω αερομεταφορείς μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές σε οποιαδήποτε από τις διαβουλεύσεις αυτές,

— την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου (slot allocation) στα αεροδρόμια και τον προγραμματισμό των αεροδρομίων, υπό τον όρο ότι οι ενδιαφερόμενοι αερομεταφορείς θα έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στους διακανονισμούς αυτούς, ότι οι εθνικές και πολυμερείς διαδικασίες για τους διακανονισμούς αυτούς θα είναι διαφανείς, και ότι θα λαμβάνουν υπόψη τους περιορισμούς και τους κανόνες κατανομής που καθορίζουν οι εθνικές ή διεθνείς αρχές, καθώς και τα δικαιώματα που έχουν τυχόν αποκτήσει οι αερομεταφορείς, για ιστορικούς λόγους,

— την κοινή αγορά, ανάπτυξη και λειτουργία συστημάτων κράτησης θέσεων μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών για τα δρομολόγια, τις κρατήσεις και την έκδοση εισιτηρίων από αεροπορικές επιχειρήσεις, υπό τον όρο ότι οι αερομεταφορείς των κρατών μελών θα έχουν ισότιμη πρόσβαση στα συστήματα αυτά, ότι οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι συμμετέχοντες μεταφορείς θα αναφέρονται χωρίς διακρίσεις και ότι επίσης κάθε συμμετέχων θα μπορεί να αποχωρεί από το σύστημα μετά από εύλογη προειδοποίηση,

— την τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη εδάφους στους αερολιμένες, όπως ρυμούλκηση (push back) αεροσκαφών, ανεφοδιασμός σε καύσιμα, καθαρισμός και ασφάλεια,

— τη διακίνηση επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων και αποσκευών στους αερολιμένες,

— υπηρεσίες για την παροχή τροφοδοσίας κατά την πτήση.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι κανονισμοί αυτοί της Επιτροπής καθορίζουν τις κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών στις οποίες θα εφαρμόζονται και θα προσδιορίζουν ιδίως:

α) τους περιορισμούς ή τις ρήτρες που μπορεί ή δεν μπορεί να περιλαμβάνονται στις συμφωνίες, στις αποφάσεις και στις εναρμονισμένες πρακτικές·

β) τις ρήτρες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις συμφωνίες, στις αποφάσεις και στις εναρμονισμένες πρακτικές, ή άλλους όρους που πρέπει να πληρούνται.

Άρθρο 3

Η ισχύς κανονισμού που εκδίδεται από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 2 λήγει στις 31 Ιανουαρίου 1991.

(1) Βλέπε σελίδα 19 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Άρθρο 4

Οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 2 περιλαμβάνουν διάταξη ότι εφαρμόζονται με αναδρομική ισχύ στις συμφωνίες, τις αποφάσεις και τις εναρμονισμένες πρακτικές που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος των κανονισμών αυτών.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή, πριν από την έκδοση κανονισμού, δημοσιεύει σχέδιο του κανονισμού αυτού και καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οργανισμούς να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους εντός εύλογης προθεσμίας, τουλάχιστον ενός μηνός, η οποία καθορίζεται από την Επιτροπή.

Άρθρο 6

Πριν από τη δημοσίευση σχεδίου κανονισμού και πριν από την έκδοση κανονισμού, η Επιτροπή συμβουλεύεται τη Συμβουλευτική Επιτροπή για Συμφωνίες και Δεσπόζουσες Θέσεις στις Αεροπορικές Μεταφορές, που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87.

Άρθρο 7

1. Στην περίπτωση κατά την οποία τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα παραβούν όρο ή υποχρέωση που σχετίζεται με εξαίρεση η οποία παρέχεται από κανονισμό που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 2, η Επιτροπή μπορεί, προκειμένου να θέσει τέρμα στην παράβαση αυτή:

— να απευθύνει συστάσεις στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και

— στην περίπτωση που δεν τηρηθούν οι συστάσεις αυτές και ανάλογα με τη σοβαρότητα της συγκεκριμένης παράβασης, να εκδώσει απόφαση η οποία, είτε θα τους απαγορεύει ή θα τους επιβάλλει την εκτέλεση ορισμένων πράξεων, είτε θα αποσύρει το ευεργέτημα της ομαδικής εξαίρεσης του οποίου απολαμβάνουν, ενώ συγχρόνως θα τους παραχωρεί ατομική εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 είτε θα αποσύρει το ευεργέτημα της ομαδικής εξαίρεσης του οποίου απολαμβάνουν.

2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, είτε με δική της πρωτοβουλία είτε μετά από αίτημα κράτους μέλους ή φυσικών ή νομικών προσώπων που επικαλούνται έννομο συμφέρον, ότι, σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση, μια συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική στις οποίες έχει παρασχεθεί ομαδική εξαίρεση βάσει κανονισμού που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2, έχει εντούτοις αποτελέσματα ασυμβίβαστα προς το άρθρο 85 παράγραφος 3 ή που απαγορεύονται από το άρθρο 86, μπορεί να αποσύρει το ευεργέτημα της ομαδικής εξαίρεσης από αυτή τη συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική και να λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87, όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να τεθεί τέρμα στις παραβάσεις αυτές.

3. Πριν λάβει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 2, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει συστάσεις στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για τον τερματισμό της παράβασης.

Άρθρο 8

Το Συμβούλιο αποφασίζει για την αναθεώρηση του παρόντος κανονισμού το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1990, βάσει πρότασης της Επιτροπής που θα υποβληθεί πριν από την 1η Νοεμβρίου 1989.

Άρθρο 9

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1988.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 1987.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

U. ELLEMANN-JENSEN